

Osnovna šola Dutovlje
Dutovlje 135
6221 Dutovlje

VZGOJNI NAČRT

Osnovne šole DUTOVLJE

Miranda Novak, ravnateljica

Dutovlje, maj 2024

KAZALO

<u>1 UVOD</u>	2
<u>2 VREDNOTE</u>	3
<u>3 VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE</u>	4
<u>4 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI</u>	13
<u>5 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE</u>	13
<u>6 VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA</u>	14

VZGOJNI NAČRT ZAVODA OŠ DUTOVLJE

1 UVOD

Osnovna šola Dutovlje je na podlagi določil 60. d člena Zakona o osnovni šoli /UL RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo; 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 - ZUJF, 63/13, 46/16 - ZOFVI-K in 76/23) skupaj s strokovnimi delavci in v sodelovanju z učenci in njihovimi starši pripravila Vzgojni načrt OŠ Dutovlje, ki ga je na svoji redni seji dne 21. 5. 2024 obravnaval in potrdil Svet zavoda OŠ Dutovlje.

Z vzgojnim načrtom so določeni načini doseganja in uresničevanja vrednot ter ciljev šole. V njem so zapisane vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši pri uresničevanju vzgojnega načrta. Vzgojni načrt se smiselno dopolnjuje s Pravili šolskega reda Osnovne šole Dutovlje.

Dobri medsebojni odnosi ustvarjajo pozitivne in dobre delovne pogoje na šoli. V šoli preživimo učenci in zaposleni skupaj kar velik del dneva, zato je zelo pomembno, da se dobro počutimo. Pri tem lahko veliko stori vsak sam, in sicer tako, da se strpnost in spoštljivo vede.

Starši in učitelji največ naredimo za otroke, če razvijamo življenjsko trdnost in samospoštovanje. Vzgoja in izobraževanje je zahtevno delo, zato učenci potrebujejo odgovorne odrasle, ki jih usmerjajo. Odrasli, tako starši kot učitelji, pripravljamo otroke na redno in sistematično delo v skladu z njihovimi sposobnostmi.

Vsi zaposleni vlagamo veliko truda, vztrajnosti, doslednosti in znanja v razreševanje konfliktnih situacij in gojimo nično toleranco do nasilja. Na učence vplivamo s svojo osebnostjo in s svojimi dejanji, saj učimo in vzgajamo tudi z zgledom.

Vzpodbujamo in podpiramo aktivnosti, ki na šoli ustvarjajo pozitivno klimo. V šoli se učenci učijo, razvijajo svoje sposobnosti in ob vodenju razvijajo zaupanje v svoje zmožnosti.

Pomembno je dobro sodelovanje staršev s šolo. Izkušnje kažejo, da to lahko pomembno prispeva k boljšemu počutju in uspehu otrok. Dobro sodelovanje tudi zagotavlja kvalitetnejše reševanje problemov, na katere naletijo učenci.

Zaposleni v šoli s svojim korektnim in profesionalnim odnosom omogočamo varno in vzpodbudno delovno okolje.

Šola vzgaja za obče kulturne in civilizacijske vrednote, zato je pomembno vpeta v družbeno okolje in z njim aktivno sodeluje.

2 VREDNOTE

V sodelovanju s starši je šola kot temeljne izbrala vrednote, ki jih bomo skupaj razvijali. Navedene vrednote se izražajo skozi naše vzgojno-izobraževalno delo. Starši in delavci šole jih s svojim zgledom prenašamo na generacije otrok.

Domoljubje

Gojimo spoštljiv odnos do simbolov državnosti in skrbimo za strpno sobivanje z vsemi, ki živijo na ozemlju Republike Slovenije. Razvijamo zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti ter vzpodbujamo državljansko odgovornost. Do slovenske dediščine razvijamo spoštljiv odnos in skrbimo za ustrezno rabo slovenskega jezika.

Ekološka naravnost

Razvijamo odgovoren odnos do naravnega in družbenega okolja. V prostorih šole ločujemo odpadke, zbiramo papir, pazimo na čistočo v šoli in v okolici šole, učenci se preobuvajo, ne trošimo električne energije, vode in papirja po nepotrebnem, ko zračimo učilnice, odpremo okna/vrata na stežaj le za nekaj minut, učence osveščamo o problematiki zavržene hrane. V času govorilnih ur razstavimo pozabljena oblačila, da jih starši lahko prevzamejo. Šola je v projektu EKO šole, zato je ponotranjila vse vrednote in način razmišljanja navedenega programa.

Odgovornost

Učence navajamo na odgovorno ravnanje in izpolnjevanje svojih učnih in drugih šolskih obveznosti. Navajamo jih na prevzemanje posledic za svoja dejanja. Smo dosledni in natančni ter postavljamo jasna pravila in zahteve. Učence navajamo k upoštevanju navodil učitelja, ki so namenjena pridobivanju znanja in zagotavljanju varnosti. Učenci morajo prevzemati odgovornost za svoje vedenje ter spoštovati in upoštevati omejitve, ki jih predstavlja življenje v skupnosti.

Prijateljstvo

Pri učencih spodbujamo prijateljski odnos znotraj oddelkov in tudi med posameznimi oddelki v okviru oddelčnih skupnosti, taborov, šol v naravi, tutorstva, interesnih dejavnosti in projektov.

Spoštovanje

Starši in učitelji pri otrocih razvijamo življenjsko trdnost in samospoštovanje. Razvijamo čut do sočloveka, spoštujemo posameznikovo osebnost in individualnost, njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti. Pri pouku upoštevamo učenčevo radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti.

Strpnost

Učence vzgajamo tako, da spoštujejo drugačnost ne glede na spol, vero, barvo kože, kulturo, jezik, etnično pripadnost, osebnostne značilnosti in socialni status. Spoštujemo tako svojo kulturno identiteto kot identiteto drugih narodov. Odrasli, tako učitelji in drugi zaposleni kot tudi starši, smo odgovorni, da z osebnim zgledom pozitivno vplivamo na odnose med učenci.

Zdravje

Razvijamo odgovoren odnos do sebe in svojega zdravja. Oblačimo se primerno. V šoli skrbimo za pestro in uravnoteženo prehrano. Spodbujamo zdrav način prehranjevanja. Šola osvešča učence in njihove starše o pomembnosti zdravega načina življenja (vsakodnevna telesna aktivnost, zdrava in uravnotežena prehrana, osebna higiena, omejena raba modre svetlobe na ekranih...) za celovit in uspešen razvoj posameznika.

Znanje

Učimo se, da bi vedeli, učimo se, da bi znali delati, učimo se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim in učimo se biti (po Delorsu, Štirje stebri vzgoje in izobraževanja).

Stremimo k temu, da učenci pri pouku dobijo kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti. Pri pouku upoštevamo otrokovo radovednost, specifične nadarjenosti ter posameznikove posebnosti. Učenci o svojem delu dobijo sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo ter pomoč in podporo, če ju potrebujejo. Pri posredovanju znanja težimo k razvijanju posameznikovih zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje.

3 VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

3.1 PROAKTIVNE DEJAVNOSTI

Proaktivne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo sprejete in uspešne. Učencem omogočajo zadovoljevanje temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe. Krepijo in spodbujajo primerno vedenje učencev, tako da usmerjajo pozornost na pozitivno vedenje in razvijajo pozitivne odnose med učitelji in učenci.

Proaktivne dejavnosti vključujejo:

- **Dejavnosti za razvijanje ugodne socialne klime:**

Sistematično razvijanje socialnih veščin pri pouku oz. na razrednih urah. Izvajanje dejavnosti, ki krepijo medsebojno povezanost in sodelovanje v oddelku (npr. razredne prireditve, praznovanja, končni izleti, tabori, šola v naravi, dejavnosti ob pouku).

- **Dejavnosti, ki oblikujejo identiteto šole in povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost:**

- ✓ šolske prireditve (npr. novoletni koncert, prireditve ob kulturnem dnevu, prireditve ob zaključku šolskega leta, valeta ...);
- ✓ sejmi (npr. božično-novoletni, poklicni ...);
- ✓ različne delavnice;
- ✓ šolski radio;
- ✓ šolski časopis;
- ✓ dan odprtih vrat;
- ✓ tekmovanja iz znanja in športna tekmovanja;
- ✓ šolski projekti, določeni z LDN;
- ✓ sodelovanje šole z lokalno skupnostjo.

- **Dejavnosti, ki omogočajo učencem, da aktivno prispevajo oblikovanju življenja in dela na šoli:**
 - ✓ šolska skupnost;
 - ✓ šolski parlament;
 - ✓ nabiralnik, kjer se zbirajo podpisani zapisi učencev, ki imajo predloge, pobude, težave, želijo koga ali kaj pohvaliti ... in se nato ustrezno obravnavajo;
 - ✓ prostovoljno delo, solidarnost in skrb za vrstnike (vrstniška učna pomoč, prostovoljno delo starejših učencev v oddelkih z mlajšimi učenci, sodelovanje učencev v humanitarnih akcijah, tutorstvo);
 - ✓ izvajanje različnih projektov (Poklonimo zvezek, Dutomajček, Erasmus+, Prijateljstvo ...);
 - ✓ zbiralne akcije (zbrana sredstva namenimo šolskemu skladu).
- **Nagrajevanje zglednega vedenja učencev:**

Učencem se za samoiniciativno, aktivno oz. dejavno sodelovanje v oddelčni skupnosti oz. na ravni šole izreče pohvala, podeli priznanje ali nagrada v skladu s pravili šolskega reda.

3.2 PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne dejavnosti omogočajo šoli, da oblikuje varno okolje. Temeljijo na vzajemnem spoštovanju, visokih pričakovanjih in odgovornem ravnanju.

Preventivne dejavnosti vključujejo:

- **Oblikovanje šolskih in oddelčnih dogovorov**
Šolski red je sestavni del letnega delovnega načrta. Oddelki oblikujejo svoja oddelčna pravila v skladu s šolskim vzgojnim načrtom. Prav tako pripravijo učenci tudi kodeks ravnanja. V vseh oddelkih se objavi deset temeljnih izhodišč zavoda.
- **Sistematično načrtovanje in izvajanje razrednih ur**
Z letno delovno pripravo določimo okvirne vsebine razrednih ur.
- **Navajanje na samovrednotenje, samokontrolo in sprejemanje odgovornosti**
Športne dejavnosti, tekmovanja v znanju, javno nastopanje, delavnice, socialne igre, projekti, tečaji, tabori, interesne dejavnosti, ekskurzije.
- **Postopki za zagotavljanje varnosti**
Povečan nadzor na določenih točkah in določenih krajih: varstvo vozačev pred in po končanem pouku, jutranje varstvo, dežurstvo učiteljev med odmori, malico in kosilom, spremstvo ob izvajanju dejavnosti, ki potekajo zunaj šolskega prostora, ustrezna športna oprema pri pouku športa in na dejavnostih ob pouku. Postopki so podrobneje opisani v hišnem redu.
- **Vključevanje staršev v oblikovanje individualnih vzgojnih načrtov**
V primeru, ko učenec potrebuje poseben pristop.
- **Letni šolski projekt**
Razvijanje posamezne vrednote v posameznem šolskem letu.
- **Prepoznavanje in ozaveščanje o različnih oblikah nasilnega vedenja ter sporočanje pedagoškim delavcem**
- **Permanentno izobraževanje delavcev šole o vzgojnem delovanju**

- **Zdravstvene preventivne aktivnosti**
Sistematični zdravstveni in zobozdravstveni pregledi, osveščanje učencev o zdravi prehrani, preventivami pred boleznimi, spodbujanje k rednemu umivanju rok, zdravstveno vzgojne vsebine ...
- **Šolski projekt prometne varnosti.**
- **Preventivne dejavnosti na temo spletne varnosti.**
Dnevi dejavnosti, delavnice, objave na oglasni deski, predavanja za starše, roditeljski sestanki ...

3.3 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem. Gre za širok spekter svetovanja in usmerjanja: pri učni problematiki, osebnostnih zadregah in težavah, pri razreševanju medvrstniških problemov in sporov, pri razreševanju navzkrižnih mnenj med učitelji in učenci, med učitelji in starši, ko starši ne zmorejo rešiti nastale kritične situacije s svojimi otroki ... Učenci potrebujejo svetovanje in usmerjanje pri razvijanju samopodobe, samokontrole in pri razvijanju odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja ter pri prevzemanju odgovornosti. S pomočjo svetovanja in usmerjanja učenci razvijajo zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost.

Usmerjanje in svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole in lahko poteka v času pouka oziroma šolskih obveznosti (ure oddelčnih skupnosti) ali v času izven pouka (pogovorne ure učiteljev, pred ali po pouku, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih, za kar se sproti dogovarjamo z učencem/z učenci oziroma s starši. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo pri tem imajo svetovalni delavci šole.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci. Ta oblika vzgojnega dela poteka takrat, ko učenec ali skupina učencev enkrat ali občasno kršijo pravila šolskega reda. Če se glede na problematiko predvidena večkratna srečanja z istim otrokom oziroma s skupino otrok, se o vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja dogovorijo pedagoški delavci na pedagoški konferenci oziroma na izrednem sestanku razrednega učiteljskega zbora. O sklepih pedagoških delavcev razrednik obvesti starše ter jih povabi k sodelovanju pri razreševanju problematike.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in nesprejemljive oblike vedenja, katerih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih strokovnih ustanovah (psihološka, psihiatrična, pedagoška, zdravniška, socialna pomoč). V kolikor se starši nočejo odzvati na predloge šole glede iskanja zunanje pomoči, je šola dolžna nesodelovanje oziroma problematiko posredovati za to pristojnim inštitucijam.

Svetovanje in usmerjanje učencev pomaga učencem, da:

- oblikujejo lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirajo svoje delo (šolsko, prostčasno), da so učinkoviti in uspešni;
- spremljajo in vrednotijo svoje delovanje in posledično svojo uspešnost;

- razmišljajo in presoja o svojem vedenju in vedenju oziroma ravnanju drugih ljudi (otrok in odraslih);
- prevzemajo odgovornost in sprejmejo posledice svojih dejanj;
- se zmorejo vživeti v druge;
- opazujejo svoja občutja, razmišljanja in vedenje;
- razumejo vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih;
- konstruktivno rešujejo probleme in konflikte;
- ustrezno ravna v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, zaskrbljenost, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, doživljanje neuspehov, depresija;
- v stiski poiščejo pomoč;
- razvijajo realno podobo o sebi in samospoštovanje;
- dosegajo cilje, ki jih zastavi šola;
- razvijajo ustrezen odnos do drugih živih bitij ter narave.

Ko šola učence usposablja za doseganje zgoraj navedenih ciljev, je svetovanje preventivno. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledica nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje klime, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov. To je tudi dobra priložnost za ustvarjanje kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, restitucija in mediacija.

Osebni svetovalni pogovori

Zelo pomembni so osebni svetovalni pogovori učiteljev, svetovalnih delavcev, ravnatelja ali drugih pedagoških delavcev z učenci, še posebej s tistimi, ki imajo probleme. So učinkovit način za vzpostavljanje medsebojnega zaupanja, katero je potrebno za uspešno svetovanje.

V pogovoru pedagoški delavec učencu pomaga uvideti njegove potrebe in motive ravnanj ter povezanost ravnanj z njihovimi posledicami. Pomaga mu torej pri presojanju lastnega vedenja z vidika učinkovitosti in etične sprejemljivosti, pri ugotavljanju posledic njegovih ravnanj zanj in za druge. Pedagoški delavec učencu tudi ponudi pomoč pri iskanju uspešnih in etično sprejemljivih vedenj, s katerimi bo lahko učenec uspešno zadovoljil svoje potrebe in interese ter pri načrtovanju potrebnih sprememb.

Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ter različne oblike pomoči učencem. Na takšen dogovor se posledično navezujejo cilji, odgovornost in doslednost sodelujočih.

Oblike pomoči učencu so lahko tudi:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju, medvrstniška pomoč;
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci;
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti;
- usmerjanje učenca in njegovih staršev v različne oblike zunanje pomoči;
- dogovori z učencem o občasnih, časovno določenih individualnih programih;

- zagotavljanje varnosti;
- vključitev v skupino za krepitev socializacijskih in komunikacijskih veščin.

Restitucija

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre za poravnavo materialne škode, pač pa za povračilo škode, ki jo učenci povzročijo posamezniku ali skupini otrok, na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Pri restituciji mora biti poravnava smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena. To ponuja veliko več možnosti izbire. Na primer če je učenec poškodoval šolsko imovino, ga lahko vprašamo, kaj bi bil pripravljen storiti za boljšo, lepšo urejenost šole. Če se je škoda zgodila na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi lahko prispeval k boljšim medsebojnim odnosom v skupnosti. Svoja razmišljanja zapiše, pedagoški delavec pa zapise pregleda. Starši so o dogajanju seznanjeni preko učenčevega zapisa o dogodku. Poročilo podpišejo, prav tako tudi otrokove zamisli o tem, kako bo nastalo škodo saniral. Kakovostna restitucija je priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učenca.

Če pri restituciji manjka svoboda izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, je to le izvajanje posledic kršitev pravic drugih ali sprejetih pravil. Tudi to je oblika učenja in vzgojnega dela, a ni restitucija.

Restitucija je način reševanja sporov in problemov. Učitelj bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponuja restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda. V nekaterih primerih – strokovni delavec oceni težo prekrška, neustreznega dejanja oziroma vedenja – je glede na okoliščine poleg sočasno izvedeni restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin.

Temeljna načela restitucije so:

- za učenca je restitucija prostovoljna, ponujena možnost. Lahko se odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način;
- restitucija je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak;
- spodbuja pozitivno vedenje in poudarja vrednote; ne spodbuja obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje;
- zahteva odločitve in napor učenca;
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem;
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.
- Učencem je dovoljeno napraviti napake, na takšen način pa jim je tudi omogočeno le-te popravljati Tako je tudi večja verjetnost, da bodo pripravljeni spreminjati vedenje, da bodo gradili pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

Mediacija

Mediacija je mirno reševanje sporov med dvema ali več medianti, ki ga vodi mediator oz. mediatorji. Mediacija je proces, v katerem udeleženci s pomočjo tretje nevtralne osebe v pogovoru izpostavijo svoje težave z namenom iskanja predlogov za rešitve ter oblikovanja sporazumnega dogovora, ki bo zadovoljil potrebe vseh udeležencev konflikta. Z mediacijo krepimo socialne odnose, se urimo v mirnem reševanju sporov, iščemo, izbiramo različne in primerne rešitve, razvijamo sposobnosti aktivnega poslušanja, utrjujemo sodelovanje, spoznavanje, sprejemanje in spoštovanje drugega, krepimo odgovornost, zaupanje, urimo in razvijamo sposobnosti samostojnega reševanja konfliktov ter spodbujamo osebnostno rast in razvoj.

3.4 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učenci lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni. Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole;
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom;
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja;
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev;
- spoštljiv odnos do učencev, delavcev šole in drugih odraslih ter pomoč tistim, ki jo potrebujejo v šoli ali izven nje;
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole.

Priznanja učencem podeljuje ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu;
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države;
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih;
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali pri drugih dejavnostih šole. Priznanja in nagrade podeljujeta ravnatelj ali razrednik ob zaključku šolskega leta.

3.5 VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so načini reševanja problemov, ki se pojavijo ob kršitvah pravil Šolskega reda Osnovne šole Dutovlje, neizpolnjevanju dolžnosti, poseganju v pravice drugega. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano s podporo in vodenjem učencev ter iskanjem možnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenci, strokovni delavci šole in glede na težo kršitve tudi starši.

POSTOPKI OB KRŠITVAH

Kadar učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in obveznosti, krši pravila vedenja in ravnanja, šola izvede vzgojne ukrepe, ki so določeni v naslednjem poglavju. Pri izbiri vzgojnega ukrepa upoštevamo težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve.

Kadar učenec krši šolska pravila oziroma se neprimerno vede, delavec šole takoj odreagira in glede na problematiko vzgojno ukrepa. V primeru, da kršitev zazna nepedagoški delavec, o dogodku obvesti pedagoškega delavca, svetovalno službo ali vodstvo šole.

Pedagoški in strokovni delavec:

- se z učencem/učenci pogovori o dogodku;
- po strokovni presoji in glede na težo kršitve obvesti razrednika in sodeluje pri nadaljnji obravnavi;
- glede na težo kršitve pedagoški delavec obvesti svetovalno službo, vodstvo šole ter tudi starše učenca/učencev in jih po potrebi vključi v razreševanje problematike;
- v primeru ponavljajočih ali hujših kršitev, razrednik povabi starše v šolo na pogovor, kjer jih seznani z dogodkom ter vzgojnim ukrepanjem; dogovore se zapiše, vsi prisotni pa jih tudi podpišejo (učenec, starši, razrednik).

V kolikor se starši ne odzovejo pisnemu vabilu, jih na pogovor povabi ravnatelj šole. V primeru dolgotrajnejše vedenjske problematike ali nesodelovanja učenčevih staršev svetovalna služba, na podlagi zbranih poročil pedagoških delavcev, poda poročilo na pristojni center za socialno delo.

V primeru ponavljajočih ali hujših kršitev pedagoški delavec vodi o postopku obravnavanja kršitve (pogovori z učencem, pogovori s starši, telefonski pogovori, pisna obvestila staršem itd.) pisne zapise.

V kolikor vzgojne dejavnosti in vzgojni ukrepi ne dosežejo svojega namena, se učencu v skladu s 60. f členom Zakona o osnovni šoli izreče vzgojni opomin. Po drugem vzgojnem opominu se lahko prične postopek za premestitev v drug oddelek, medtem ko po tretjem vzgojnem opominu lahko sledi prešolanje učenca na drugo šolo.

Za vsa ravnanja, ki ustrezajo opisom kaznivih dejanj oziroma imajo znake prekrškov (npr. povzročena telesna poškodba, spolno nasilje, tatvine, izsiljevanje ali poškodovanje stvari – materialno nasilje – in v primeru, ko posameznik v šolo prinese predmete, ki so po svoji obliki nevarni ali prepovedani – noži, pirotehnika, pištole itd.), ki se preganjajo po uradni dolžnosti, ravnatelj obvesti poleg staršev še policijo in center za socialno delo.

KRŠITVE PRAVIL TER OBLIKE VZGOJNIH UKREPOV

Univerzalna posledica kršitve določenega pravila ne obstaja. V primeru kršitve je pedagoški delavec dolžan ukrepati v skladu z zgoraj navedenimi vzgojnimi postopki ter izvesti navedene obvezne vzgojne ukrepe. Glede na težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve se lahko odloči še za katerega od dodatnih vzgojnih ukrepov.

VRSTE VZGOJNIH UKREPOV

- Ustno opozorilo.
- Vpis v ustrezno šolsko dokumentacijo /npr. eAsistent/.
- Pogovor strokovnega delavca z učencem.
- Učenec ob prisotnosti strokovnega delavca pokliče svoje starše.
- Skupni pogovor strokovnega delavca z učencem in s starši.
- Ustno opozorilo strokovnega delavca ali druge odrasle osebe, zaposlene v šoli, ki vsebuje tudi pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo.
- Pogovor po pouku, pri katerem je učenec zadržan v zvezi z reševanjem problema. Glede na resnost prekrška so poleg pedagoškega delavca, pri katerem se je zgodila kršitev, lahko prisotni tudi razrednik, svetovalna služba in ravnatelj.
- Pisno opravičilo učenca, ki je s svojim vedenjem prizadel drugega. Opravičilo se po presoji izroči tako, da ne pride do soočenja žrtve in storilca.
- Priprava pisnega poročila o kršitvi.
- Presedanje učenca.
- Učenec za tri neopravičene zamude k pouku, ki so krajše od desetih minut, dobi neopravičeno uro.
- Učenec lahko ostane zadržan po pouku (po možnosti še isti dan).
- Učenec po navodilu strokovnega delavca ali drugega zaposlenega delavca šole pospravi oz. počisti za seboj.
- Opravljanje zadolžitev oz. nalog, ki jih učenec ni opravil, izven časa pouka oz. po dogovoru s pedagoškim delavcem.
- Izročitev predmeta, s katerim učenec ogroža varnost oz. onemogoča nemoteni pouk, strokovnemu delavcu šole. Strokovni delavec, ki je predmet prevzel, ga

- shrani, izpolni obrazec ter obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjen predmet.
- Odvzem nevarnih in prepovedanih predmetov, s katerimi učenec ogroža varnost sebe ali drugih v vzgojno-izobraževalnem procesu. Strokovni delavec, ki je predmet prevzel, ga shrani, izpolni obrazec ter obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjen predmet oz. o odvzemu po potrebi obvesti vodstvo ali policijo.
 - Ukrepi, ki učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti:
 - priprava tematskega govornega nastopa/plakata/PPT predstavitve ter sama predstavitev v oddelku ali drugih oddelkih;
 - pisna razmišljanja in vodenje refleksije o problemu;
 - branje pravil;
 - zapis/prepis pravil, dogovorov, dolžnosti;
 - pogovor o kršitvi v oddelku, na razredni uri, izpostavitve problematike v oddelku;
 - organiziranje in vodenje skupinskega dela;
 - obiskovanje delavnic ustreznega vedenja.
 - Družbeno koristno delo:
 - pomoč mlajšim učencem ali vrstnikom;
 - pomoč učitelju v oddelku podaljšanega bivanja, pri dopolnilnem pouku ...
 - pomoč v šolski knjižnici;
 - pomoč pri čiščenju in urejanju šolskih prostorov, pomoč v jedilnici, zlaganje torb, pobiranje smeti, pomoč hišniku pri urejanju okolice ali šolskega vrta, grabljenje listja ...
 - pomoč pri zbiralnih akcijah;
 - pomoč pri pripravi prostora za različne prireditve;
 - izvajanje družbeno koristnega dela izven šole (pomoč starostnikom, pri akcijah posameznih društev in ustanov v občini, po dogovoru s starši in učencem obisk ustrezne ustanove).
 - Začasni ali trajni odvzem funkcij v okviru oddelčne skupnosti.
 - Prepoved zastopanja šole na nastopih, športnih tekmovanjih, prireditvah ali razstavah.
 - Trajna premestitev učenca v drug oddelek ali skupino.
 - Napotitev učenca v šolsko svetovalno službo.
 - Strokovna obravnava v šolski svetovalni službi.
 - Poravnava škodljivih posledic ravnanja v skladu z učenčevimi zmožnostmi.
 - Izročitev elektronske naprave strokovnemu delavcu šole. Strokovni delavec, ki je predmet prevzel, ga shrani, izpolni obrazec ter obvesti starše, kdaj in kje lahko prevzamejo shranjen predmet.
 - Učenec v prisotnosti ravnatelja, pomočnice ravnatelja ali svetovalne delavke izbriše posnetke ali fotografije.
 - Učenca, ki s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom, se odstrani od pouka. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca. V primeru odstranitve učenca od ure pouka mora učitelj z njim opraviti razgovor, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita

- o nadaljnjem sodelovanju. Zamujeno snov učenec predela doma. Če tega ne zmore, obišče dopolnilni pouk, kjer mu je nudena pomoč.
- Če pedagoški delavec presodi, da je ogrožena varnost učencev in zaposlenih, učenca odpelje v pisarno ravnatelja. Učenec v prisotnosti ravnatelja, pomočnice ravnatelja ali svetovalne delavke pokaže vsebino torbe, žepov, garderobne omarice. Morebitne nevarne ali prepovedane predmete izroči prisotnemu pedagoškemu delavcu.
 - Če pedagoški delavec sumi, da je učenec zaužil prepovedano substanco, pošlje učenca po svetovalno delavko, pomočnico ravnatelja ali ravnatelja, ki ga odpelje od pouka in o tem obvesti starše.
 - Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli oziroma na dejavnosti, ki jo organizira šola.
 - Zadržanje učenca v šoli zaradi zagotavljanja njegove varnosti oz. varnosti drugih. Učenca prevzamejo starši.

4 OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

Za otrokov razvoj in učno delo je potrebno, da se starši redno udeležujejo vseh organiziranih oblik sodelovanja šole s starši. Pri tem gre za udeležbo staršev na govorilnih urah in roditeljskih sestankih, po potrebi pa tudi na izrednih roditeljskih sestankih oz. individualnih razgovorih. Za kvalitetno sodelovanje staršev s šolo smo jim na voljo vsi pedagoški delavci: razredniki, učitelji posameznih predmetov, učitelji podaljšanega bivanja, šolska svetovalna služba, vodstvo šole.

Staršem sproti posredujemo zanje pomembne informacije preko aplikacij, govorilnih ur ter roditeljskih sestankov.

Od staršev pričakujemo aktivno sodelovanje pri razreševanju otrokove problematike.

Zaželeno je, da se starši udeležujejo tudi neobveznih oblik sodelovanja, kot so npr. predavanja, šola za starše, prireditve, proslave, delavnice.

Starši imajo možnost, da preko svojega predstavnika v svetu staršev posredujejo pobude, pohvale in predloge svetu staršev in svetu zavoda.

5 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Uresničevanje vzgojnega načrta pedagoški delavci kontinuirano spremljamo preko:

- ✓ sprotnega vrednotenja dela oddelčnih skupnosti;
- ✓ pogovorov in analiz na pedagoških konferencah;
- ✓ pisnih poročil;
- ✓ sestankov strokovnih aktivov;
- ✓ sestankov s starši učencev;
- ✓ sestankov sveta staršev;
- ✓ sestankov sveta zavoda;
- ✓ anket;
- ✓ pohval in pripomb.

Na podlagi spremljanja se bo vzgojni načrt smiselno dopolnjeval in ustrezno korigiral.

6 VELJAVNOST VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je nastal v sodelovanju z učenci, strokovnimi delavci šole in starši.

Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu Osnovne šole Dutovlje je podal pedagoški zbor na svoji pedagoški konferenci dne 13. 5. 2024.

Pozitivno mnenje k Vzgojnemu načrtu Osnovne šole Dutovlje je podal Svet staršev Osnovne šole Dutovlje na svoji 3. redni seji dne 21. 5. 2024.

Vzgojni načrt je obravnaval in potrdil Svet Osnovne šole Dutovlje na svoji redni seji dne 21. 5. 2024.

Po sklepu Sveta Osnovne šole Dutovlje z dne 21. 5. 2024 velja Vzgojni načrt Osnovne šole Dutovlje od 28. 5. 2024 dalje.

S tem vzgojnim načrtom preneha veljavnost Vzgojnemu načrtu Osnovne šole Dutovlje, ki je bil sprejet 1. 3. 2018.

Številka: 007-1/2024-1

Predsednik Sveta
Osnovne šole Dutovlje:
Ljubomir Vasilec